

دعاوی شورای حل اختلاف در رویه دادگاهها

حسین زینالی

وکیل دادگستری

سرشناسه	زینالی، حسین، ۱۳۶۳
عنوان قرارداد	ایران، قوانین و احکام، Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	دعاوی شورای حل اختلاف در رویه دادگاهها/ توحید زینالی
[برای آشنایی بین‌المللی حقوقی بنا]	

مشخصات نشر : تهران : چراغ دانش ، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری : ۳۶۲ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۸۰-۰۲۰۰

نوعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : ایران، قوه قضائیه، شورای حل اختلاف

موضوع : ایران، قوه قضائیه، شورای حل اختلاف - قوانین و رویه‌ها

موضوع : حل اختلاف - ایران

موضوع : Dispute resolution (Law) -- Iran

موضوع : رویه قضایی - ایران

موضوع : Jurisprudence -- Iran

شماره افزوده : بنیاد بین‌المللی حقوقی بنا

رده بندی کنگره : ۱۳۹۵KMH۱۸۲۹ ش ۹/ر

رده بندی دیویی : ۳۴۷/۵۵۰۹

شماره کتابشناسی ملی : ۴۳۵۲۸۰

شناسنامه

عنوان کتاب: دعاوی شورای حل اختلاف در رویه دادگاهها

مؤلف: حسین زینالی

ناشر: انتشارات چراغ دانش

ناظر چاپ: رسول زینالی

توبت چاپ: اول / ۱۳۹۵

قطع و تیراژ: رقعی / ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۹۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۸-۰۲۰۰

کد کتاب: ۷۲

www.cghdaneh.com

چراغ دانش را در گوگل جستجو کنید.

ویراستار: تهران، میدان منت تیر و رودی مدرس، کوچه مازندران، پلاک ۴، طبقه ۳ و ۶ واحد ۱۷ و ۱۴

تلفن: ۸۸۱۴۰۶۰۲ / ۰۲۱

حق چاپ برای انتشارات چراغ دانش محفوظ است. هر گونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز کتبی از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.

فهرست کلی

مقدمه	۱۱
معرفی نهاد شورای حل اختلاف و نمونه اوراق قضائی	۱۵
معرفی صلاحیت شورای حل اختلاف	۱۷
مبحث اول: صلاحیت ذاتی شوراهای حل اختلاف	۱۸
مبحث دوم: صلاحیت محلی شورای حل اختلاف	۳۴
مبحث سوم: شریفات رسیدگی در شوراهای حل اختلاف	۳۵
مبحث چهارم: نحوه رسیدگی در شورا	۴۰
مبحث پنجم: آراء صادره در شورا	۴۵
دعاوی در صلاحیت شورای حل اختلاف در آرای دیوان عالی کشور	۵۷
مبحث اول: آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور	۵۹
مبحث دوم: آرای شعب دیوان عالی کشور	۷۱
صلاحیت شورای حل اختلاف در آرای دادگاهها	۱۱۳
دعاوی در صلاحیت شورای حل اختلاف در نشستهای قضائی	۱۵۷
دعاوی در صلاحیت شورای حل اختلاف در نظریه‌های مشورتی	۳۱۷
شورای حل اختلاف در قوانین و مقررات	۳۲۷
قانون شورای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴	۳۲۹
منابع و مآخذ	۳۴۵

فهرست جزئی

۱۱.....	مقدمه
۱۵.....	معرفی نهاد شورای حل اختلاف و نمونه اوراق قضائی
۱۷.....	معرفی صلاحیت شورای حل اختلاف
۱۸.....	مبحث اول: صلاحیت ذاتی شوراهای حل اختلاف
۱۸.....	گفتار اول: صلاحیت سازشی شورا
۲۰.....	گفتار دوم: صلاحیت قضائی شوراهای حل اختلاف
۳۰.....	گفتار سوم: دعاوی غیر قابل طرح در شورا حتی با توافق طرفین
۳۴.....	مبحث دوم: صلاحیت محلی شورای حل اختلاف
۳۴.....	گفتار اول: صلاحیت محلی
۳۴.....	گفتار دوم: اختلاف صلاحیت محلی شوراهای حل اختلاف
۳۵.....	مبحث سوم: تشریفات رسیدگی در شوراهای حل اختلاف
۳۵.....	گفتار اول: تشکیل شوراهای حل اختلاف
۴۰.....	مبحث چهارم: نحوه رسیدگی در شورا
۴۰.....	گفتار اول: تشریفات رسیدگی در شورا
۴۱.....	گفتار دوم: نحوه رسیدگی در شورا
۴۲.....	گفتار سوم: هزینه رسیدگی در شورا
۴۵.....	مبحث پنجم: آراء صادره در شورا
۴۵.....	گفتار اول: رأی حضوری
۴۶.....	گفتار دوم: اعتراض به رأی غیابی (خواهائی)
۴۶.....	گفتار سوم: تجدیدنظر از آراء شورا
۴۸.....	گفتار چهارم: تصحیح رأی
۴۹.....	گفتار پنجم: اجرای احکام شورا
۵۷.....	دعاوی در صلاحیت شورای حل اختلاف در آرای دیوان عالی کشور
۵۹.....	مبحث اول: آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور
۵۹.....	۱. صلاحیت شورا در رسیدگی به راندگی بدون پروانه
۷۱.....	مبحث دوم: آرای شعب دیوان عالی کشور
۷۱.....	۱. صلاحیت دادگاهها در رسیدگی به دعاوی بین ادارات دولتی
۷۳.....	۲. صدور گواهی انحصار وراثت از شورای حل اختلاف
۷۶.....	۳. صلاحیت شورای حل اختلاف در موارد مصرح در قانون
۷۸.....	۴. مرجع صالح در رسیدگی به اختلاف بین خریدار و عرضه کننده خودرو
۸۰.....	۵. تعهد زوج به انجام تعهدات در شورای حل اختلاف

۶. رسیدگی به ادعای ترک اتفاق در شورای حل اختلاف..... ۸۶
۷. مرجع رسیدگی به دعوای مطالبه بهای املاک تملک شده دولت و شهرداری‌ها..... ۹۰
۸. رسیدگی به دعوای پرداخت نفقه..... ۹۳
۹. صدور گواهی عدم امکان سازش..... ۹۵
۱۰. مراجعه به شورای حل اختلاف به منظور اخذ مدارک مربوط به وقوع طلاق و استماع شهادت..... ۱۰۰
۱۱. صلاحیت شورای حل اختلاف در تصحیح نام کوچک..... ۱۱۰
۱۲. طرح دعوای مطالبه دستمزد کارگری در شورای حل اختلاف کارگر و کارفرما..... ۱۱۱
- صلاحیت شورای حل اختلاف در آرای دادگاه‌ها..... ۱۱۳
۱. قطع رأی دادگاه بدوی در مقام اعتراض به رأی شورای حل اختلاف..... ۱۱۵
۲. ابطال صورت‌تخلیه صادره از شورای حل اختلاف..... ۱۱۷
۳. قطعی بودن رأی دادگاه بدوی در مقام اعتراض از آرای شورای حل اختلاف..... ۱۱۹
۴. صدور گواهی سروراثت خط شورای حل اختلاف..... ۱۲۱
۵. قطعیت رأی دادگاه بدوی در مقام اعاده دادرسی آراء شورای حل اختلاف..... ۱۲۳
۶. اعلام میزان خسارات ناشی از شکستن درختان و افتادن بر روی ماشین‌ها توسط شورا..... ۱۲۶
۷. تجدیدنظرخواهی از آراء آراء شورای حل اختلاف..... ۱۲۹
۸. طرح دعوای مطالبه خسارات برکاس فرد بابت توقیف اتومبیل در شورای حل اختلاف..... ۱۳۱
۹. تجدیدنظر و اعاده دادرسی نسبت به آرای شورای حل اختلاف..... ۱۳۳
۱۰. اعاده دادرسی از آراء شورای حل اختلاف..... ۱۳۴
۱۱. آرای قابل تجدیدنظر شورای حل اختلاف..... ۱۳۸
۱۲. طرح دعوای خلعید در شورای حل اختلاف..... ۱۴۱
۱۳. اقدام به تأمین دلیل از طریق شورای حل اختلاف..... ۱۴۷
۱۴. درخواست صدور تخلیه از شورای حل اختلاف..... ۱۴۹
۱۵. صدور گواهی حصر وراثت از شورای حل اختلاف..... ۱۵۳
- دعای در صلاحیت شورای حل اختلاف در نشست‌های قضائی..... ۱۵۷
۱. عدم امکان اجرای قرار تأمین خواسته توسط شورای حل اختلاف..... ۱۵۹
۲. صلاحیت شورا در رسیدگی به موضوع نگهداری تجهیزات دریافت ماهواره..... ۱۶۰
۳. تصمیم شورای حل اختلاف در اختلافات بین کارگر و کارفرما..... ۱۶۱
۴. آرای صادره از هیئت تشخیص یا شورای حل اختلاف..... ۱۶۱
۵. مرجع تجدیدنظر آرای شورای حل اختلاف..... ۱۶۲
۶. مجانی بودن رسیدگی به اعتراضی آرای شورای حل اختلاف..... ۱۶۴
۷. اعتراض نسبت به رأی شورای حل اختلاف..... ۱۶۵
۸. اعتراض به آراء شورا خارج از مهلت..... ۱۶۶
۹. رعایت مهلت‌های تجدیدنظرخواهی و واخواهی در شوراهای حل اختلاف..... ۱۶۷

۱۰. رأی صادره از دادگاه عمومی در مقام رسیدگی به تجدیدنظرخواهی از رأی شورای حل اختلاف ۱۶۸
۱۱. عدم تعلق نیم عشر اجرایی به تصمیمات شورای حل اختلاف کارگر و کارفرما ۱۷۱
۱۲. صدور حکم غیابی شورای حل اختلاف ۱۷۱
۱۳. نحوه اجرای احکام آرای شورای حل اختلاف ۱۷۴
۱۴. رایگان بودن اجرای آرای شورای حل اختلاف ۱۷۶
۱۵. استناد به ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی برای اجرای احکام صادره از شعب ۱۷۷
۱۶. شکایت از عملیات اجرایی راجع به اجرای آرای شورای حل اختلاف (اعتراض ثالث اجرایی) ۱۸۱
۱۷. تمایز صلاحیت عام محاکم دادگستری با ماده ۱۸۹ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی ۱۸۳
۱۸. بیعت شورای حل اختلاف از رأی دادگاه عمومی ۱۸۵
۱۹. اختلاف صلاحیت دو شورای حل اختلاف از دو حوزه قضائی یک استان ۱۸۶
۲۰. مرجع رسیدگی به شکایت ثالث از عملیات اجرایی احکام شورای حل اختلاف ۱۸۷
۲۱. مالیه وجه ملک به مبلغ ۱۸ میلیون ریال از شورای حل اختلاف ۱۸۹
۲۲. مرجع رسیدگی به شکایت از کالبه نفقه معوقه کمتر از ده میلیون ریال زوجه ۱۹۱
۲۳. موارد صلاحیت شورای حل اختلاف ۱۹۲
۲۴. صلاحیت رسیدگی نوآموز دعوی در صلاحیت شورای حل اختلاف و دادگستری ۱۹۶
۲۵. عدم صلاحیت شورای حل اختلاف در اثبات وقوع عقد بیع ۱۹۷
۲۶. صلاحیت شورای حل اختلاف در انتقال به تحویل زمین ۱۹۸
۲۷. عدم صلاحیت شورای حل اختلاف در دعوی خواسته ۱۹۹
۲۸. دادگاه صالح به رسیدگی در صورت اقامت رفیق پرونده در حوزه‌های مختلف شورای ۲۰۱
۲۹. مرجع صدور گواهی تحت تکفل ۲۰۲
۳۰. صلاحیت عام محاکم و عالی بودن درجه آن نسبت به شورای حل اختلاف ۲۰۳
۳۱. صدور حکم قلع و قمع توسط شورای حل اختلاف ۲۰۵
۳۲. صلاحیت رسیدگی شورای حل اختلاف در خواسته مصبه یک پلیور تهمان ۲۰۶
۳۳. اختلاف در صلاحیت بین دادگاه و شورای حل اختلاف ۲۰۷
۳۴. وکالت در شورای حل اختلاف ۲۰۷
۳۵. اعتراض به رأی شورای حل اختلاف ۲۱۰
۳۶. جهات رد در مورد مشاور شورای حل اختلاف با استفاده از مقررات قانون آیین دادرسی ۲۱۱
۳۷. صلاحیت شورای حل اختلاف در صدور قرار تأمین خواسته ۲۱۳
۳۸. شرایط رسیدگی به شکایات در شوراهای حل اختلاف ۲۱۶
۳۹. عدم صلاحیت شورا در رسیدگی به تخلفات بهداشتی ۲۱۷
۴۰. طرح دعوای الزام به تنظیم سند رسمی و تخلیه ملک در شورای حل اختلاف ۲۱۸
۴۱. دستور تخلیه ملک تجاری توسط شورای حل اختلاف ۲۱۹
۴۲. رسیدگی ماهوی در شورای حل اختلاف ۲۲۱
۴۳. تجمیع پرونده توسط شورا ۲۲۲

۴۴	صلاحیت شورا در رسیدگی به دعاوی مصروحه در قانون	۲۲۳
۴۵	رسیدگی به جرم رانندگی بدون گواهی نامه در شورای حل اختلاف	۲۲۴
۴۶	رسیدگی به دعاوی خلع ید از ملک در شورای حل اختلاف	۲۲۶
۴۷	مطالبه وجه سفته و خسارات تأخیر تأدیه در شورا	۲۲۷
۴۸	مهر و موم ترکه توسط شورای حل اختلاف	۲۲۸
۴۹	نیم عشر اجرایی در مورد حکم شورای حل اختلاف کارگر و کارفرما	۲۳۰
۵۰	اجرای احکام صادره شوراهای حل اختلاف و قانون محکومیت های مالی	۲۳۰
۵۱	اجرای رأی شورا	۲۳۱
۵۲	نگاهی بر ماده ۹ شورای حل اختلاف	۲۳۱
۵۳	اجرای حکام کیفری توسط شورا	۲۵۱
۵۴	صلاحیت شورا در حطب و بازرسی، ورود به منزل، صدور قرار تأمین	۲۶۷
۵۵	اقدام شورا در صورت پرداخت جزای نقدی محکوم	۲۸۶
۵۶	صلاحیت شورای حل اختلاف، دیوان عدالت اداری در اعتراض به آرای کمیسیون های	۲۹۶
	دعاوی در صلاحیت شورای حل اختلاف در نظریه های مشورتی	۳۱۷
۱	اجرای حکم شورای عالی حل اختلاف کارگر و کارفرما	۳۱۹
۲	رسیدگی به دعاوی اعسار از م حکم به معسرت در رأی شورای حل اختلاف	۳۲۱
۳	رسیدگی به اعتراض قرار تأمین خواسته صادره از شورا	۳۲۲
۴	صدور دستور تخلیه اماکن مسکونی توسط شورای حل اختلاف	۳۲۲
۵	رسیدگی به دعاوی	۳۲۳
۶	اختلاف شورای حل اختلاف و هیئت حل اختلاف صلاحیت	۳۲۴
۷	صلاحیت شورا در رسیدگی به جرائم با مجازات حداکثر سی و شش سال جزای نقدی	۳۲۴
	شورای حل اختلاف در قوانین و مقررات	۳۲۷
	قانون شورای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴	۳۲۹
	منابع و مأخذ	۳۴۵

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود متفاوت است البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی در تحصیل در دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی مشغول به کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی مواجه شده است. استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آشنایی از رویه قضائی با اشتغال به کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی‌تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به‌طور کلی رشته حقوق، قبل از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، رویه‌های قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر، مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خوانندگان قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه علمی نمی‌باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه موجب عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هر کدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انسجام‌بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام

می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظایف فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصربه‌فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید لذا در راستای تأمین این هدف، مجموعه‌ای از کتاب‌ها تحت عنوان کلی «دعوائی... در رویه دادگاه‌ها» که شامل موارد زیر است تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آراء استراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور؛

۴. آراء دادگاه‌ها، رویه تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلاء، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به

موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه‌کنندگان عزیز قرار گیرد.
مختصر ویژگی‌های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعا؛
 ۲. تقسیم‌بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛
 ۳. ارائه معرفی دعا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛
 ۴. ترتیب‌دهی برای هر مطلب به‌صورت خلاصه در فهرست؛
 ۵. دسترسی آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.
- «گروه پژوهشی» تشکلات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی مورد نیاز استادی، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از مجموعه به‌صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پربار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.
- بیر مسئول انتشارات
یک هزار و سیصد و نود و پنج